

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 6C/360/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1612212194
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Ondrejáková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2019:1612212194.21

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

C. súd Malacky pred samosudkyňou JUDr. Katarínou Ondrejákovou v právnej veci žalobkyne: T., zastúpená spoločnosťou S., proti žalovaným: 1.) G., o umožnenie vstupu na susedný pozemok, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý umožniť žalobcovi a ním určeným tretím osobám, povereným na výkon zateplovacích prác, vstup na pozemok parcely registra „C“ č. XXXX -zastavané plochy a nádvoria o výmere 490 m², zapísanú na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie Malacky, ktorá je vo vlastníctve žalovaného, za účelom zateplenia západnej steny rodinného domu so súpisným číslom XXXX, postavenom na parcele č. XXXX/X a č. XXXX/X, zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie Malacky, ktorý je vo vlastníctve žalobcu, kontaktným zateplovacím systémom (polystyrénom) o hrúbke 80 mm, na ktorý bude aplikovaná vonkajšia tenkovrstvová omietka, pričom maximálna šírka zateplenia spolu s omietkou nepresiahne 10 cm.

Žalovaný je p o v i n n ý umožniť vstup a užívanie pozemku parcely č. XXXX žalobcovi a ním určeným tretím osobám, povereným na výkon zateplovacích prác na nevyhnutnú dobu a to najdlhšie na dobu 14 dní odo dňa, ktorý oznámi žalobca žalovanému 14 dní vopred v nevyhnutnej miere, maximálne v šírke 4 m od hranice pozemkov parcely č. XXXX a č. XXXX/X po celej dĺžke domu, súpisné číslo XXXX a celej dĺžke hranice pozemkov parc. č. XXXX a č. XXXX/X., pričom žalobca je oprávnený na tejto časti pozemku parc. č. XXXX aj pomocou tretích osôb zložiť materiál, postaviť lešenie a vykonať všetky práce, potrebné na zateplenie západnej steny rodinného domu, súpisné číslo XXXX.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd konanie proti žalovanej v 2. rade z a s t a v u j e.

Žalovanej v 2. rade súd náhradu trov konania v zastavenej časti n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu 12.10.2012 domáhala určenia, že žalobca v 1. rade (pôvodne ako jediný žalovaný) je povinný umožniť vstup žalobkyňi na jeho parc. č. XXXX za účelom vykonania opravy obvodovej steny jej rodinného domu a to na dobu 14 dní odo dňa, ktorý oznámi žalobkyňa žalovanému 14 dní vopred. Taktiež sa domáhala uloženia povinnosti žalovanému nahradiť náklady na doposiaľ zadovážený a nevyužitý materiál na úpravu predmetnej steny domu vo výške 500,- Eur. Žalobu odôvodnila tým, že jej dom susedí jednou z obvodových stien bezprostredne s pozemkom žalovaného v 1. rade. Túto stenu rodinného domu žalobkyne je nevyhnutné opraviť formou zateplenia a prístup je iba z pozemku žalovaného v 1.rade. Zateplenie domu je už zrealizované z troch

strán jej rodinného domu. Zostáva už iba stena prístupná z pozemku žalovaného v 1. rade. Ten ani po opakovaných výzvach neposkytol žalobkyni súčinnosť, preto sa žalobkyňa obrátila so žalobou na súd.

2. Po začatí konania podala žalobkyňa návrh na vstup do konania T.j ako žalovanej v 2. rade z dôvodu, že predmetný pozemok parc. č. XXXX, z ktorého žalobkyňa žiada prístup, je v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcu a tejto osoby. Ďalej žiadala zmenu petítu tak, že na povinnosť umožniť vstup na pozemok žalovaného v 1. a 2. rade - parc. registra „C“ č. XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 490 m² zapísanú na LV č. XXXX Okresného úradu v Malackách, katastrálneho odboru, pre katastrálne územie Malacky a to na dobu 14 dní odo dňa, ktorý oznámi žalobkyňa žalovanému 14 dní vopred, žiadala zaviazat' oboch žalovaných.

3. Súd uznesením č. k. 6C/360/2012-56 zo dňa 24.02.2015 pripustil vstup do konania T. ako žalovanej v 2. rade a pripustil zmenu petítu tak, ako to žiadala žalobkyňa.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, výsluchom žalovaných v 1. a 2. rade, výsluchom svedkov Y. a G., ďalej listinnými dôkazmi a to písomným vyjadrením žalobkyne dňa 17.03.2015, listom vlastníctva č. XXXX, listom vlastníctva XXXX, geometrickým zameraním vypracovaným geodetkou Y. vytyčovacím náčrtom vypracovaným geodetom G., protokolom o vytyčení hranice pozemkov, oznámením Mesta Malacky k ohláseniu zateplenia rodinného domu a po vykonanom dokazovaní rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 6C/360/2012 - 90 zo dňa 23.08.2015 tak, že zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade na povinnosť umožniť žalobkyni vstup na pozemok parc. registra „C“ č. XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 490 m² zapísanú na LV č. XXXX Okresného úradu v Malackách, katastrálneho odboru, pre katastrálne územie Malacky. na dobu 14 dní odo dňa, ktorý oznámi žalobkyňa žalovaným 14 dní vopred. Zároveň zaviazal žalovaných zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobkyne. Svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 127 ods. 3 Občianskeho zákonníka, § 135 ods. 1 stavebného zákona a § 55 ods. 2, § 56 ods. 2, 3, 6 vyhlášky Úradu geodézie kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 461/2009 Z.z. tým, že žalobkyňa vlastní starší rodinný dom, ktorý bolo potrebné zatepliť. Z troch strán zateplenie vykonala, štvrtá stena domu je však prístupná iba z pozemku parc. č. XXXX, ktorú vlastní žalovaní v 1. a 2. rade. Keďže žalovaný v 1. rade nesúhlasil so žalobou žalobkyne z dôvodu, že zateplenie by presahovalo na pozemok žalovaných súd sa zaoberal hranicou pozemkov vo vlastníctve strán sporu. Pri určovaní hranice pozemkov súd vzal do úvahy geometrické náčrty geodetov Y. L. (vyhotovený na objednávku žalobkyne) a G.O. (vyhotovený na objednávku žalovaného v 1. rade) s tým, že zadná časť domu (zo strany pozemku žalovaných) v lomových bodoch 42-445 (lomový bod z geometrického zamerania Y. L.) a 42-475 (lomový bod z geometrického náčrtu G. P.) sa v ich meraniach líši v rozsahu 6 cm, keď geodetka Jana Pálková namerala 13 cm a geodet G. P. namerala 7 cm. Obaja geodeti sa však zhodli, že rozdiel v meraní môže byť spôsobený meraním v rôznej výške a keďže ide o starší dom, jeho stena a rohové časti domu nemusia byť rovné. Obe tieto merania však potvrdili, že dom žalobkyne nepresahuje na pozemok žalovaných a že tieto odchýlky namerané oboma geodetmi smerujú dovnútra pozemku žalobkyne. Ďalej súd poukazuje na skutočnosť, že oba namerané rozdiely sú v rozmedzí zákonnej odchýlky súradnicových rozdielov Δp (0,24 m), tak ako to definuje § 56 ods. 6 vyhlášky č. 461/2009 Z.z.. Z uvedeného vyplýva, že ak by žalobkyňa zateplila svoj dom polystyrénom a fasádou o hrúbke 10 cm, stena rodinného domu žalobkyne zo strany pozemku žalovaných, bude stále na hranici pozemku žalobkyne a nebude zasahovať do pozemku žalovaných. Tým, že žalovaný v 1. rade neumožnil žalobkyni vstup na pozemok, porušil povinnosť, ktorú mu ukladá ustanovenie § 127 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa v 1. rade síce súhlasila so vstupom žalobkyne na pozemok žalovaných, keďže však v spoločnej nehnuteľnosti so žalovaným v 1. rade nebýva, nemá možnosť ovplyvniť jeho konanie.

5. Na odvolanie žalovaného v 1. rade Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 4Co/4/2016 - 122 zo dňa 24.02.2017 rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že samotný výrok rozsudku nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pretože je neurčitý a nezohľadňuje ustanovenie § 127 ods. 3 Občianskeho zákonníka, keďže súd nešpecifikoval za akým účelom a v akom rozsahu má žalobkyňa právo na pozemok žalovaných vstúpiť. Ďalej uviedol, že žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že zateplila rodinný dom z troch strán a z vnútra zateplila detskú izbu, pretože bola nútená to urobiť, keďže jej žalovaný v 1. rade nedovolil zatepliť zadnú časť domu zvonku a v detskej izbe by potom nemohla existovať. Súd prvej inštancie sa potom nezaoberal skutočnosťou, či žalobkyňa v konaní preukázala, že jej dom je potrebné zatepliť zvonka, a teda spôsobom, ktorý ona

preferuje. Práve nevyhnutnosť žalobkyňou požadovanej údržby jej domu (ak údržbu domu nemožno vykonať inak) by mohlo odôvodniť ukladanie konkrétnych povinností žalovaným. Uloženie povinnosti umožniť vstup na susediaci pozemok je limitované jednak dôvodom vstupu (ak to nevyhnutne vyžaduje údržba domu), nevyhnutnou mierou, potrebnou na dosiahnutie účelu vstupu a tiež časovým označením vstupu. Poukázal tiež na skutočnosť, že žalovaná v 2. rade už nie je bezpodielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti žalovaného v 1. rade.

6. Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia veta prvá, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Pred tým než prvostupňový súd opätovne začal konať vo veci žalobkyňa zobrala žalobu proti žalovanej v 2. rade späť a žiadala voči nej konanie zastaviť, keďže žalovaná v 2. rade už nie je bezpodielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností, na ktoré sa žalobkyňa domáha vstupu.

8. Podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP) ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späť vzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

9. Súd na základe späť vzatia žaloby v zhora uvedenej časti v zmysle § 145 ods. 2 CSP konanie proti žalovanej v 2. rade zastavil.

10. V konaní žalobkyňa podala dvakrát návrh na zmenu petitu. Naposledy v znení, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku a tento žiadala pripustiť. Súd uznesením č. k. 6C/360/2012 - 186 zo dňa 15.04.2019 zmenu petitu pripustil.

11. Súd doplnil dokazovanie v intenciách uznesenia Krajského súdu v Bratislave a to výsluchom žalobkyne, žalovaného v 1. rade, výsluchom znalca J. ohliadkou rodinného domu žalobkyne, doloženými fotografiami nezateplenej časti rodinného domu a interiéru rodinného domu žalobkyne, odborným vyjadrením znalkyne N. znaleckým posudkom J., LV č. XXXX, stavebným povolením na plynovú prípojku, uznesením MsZ mesta Malacky, stanoviskom Mesta Malacky, ÚVaŽP k stavebnému povoleniu na rekonštrukciu strechy a spisom a zistil nasledovný skutkový stav.

12. Žalobkyňa pri výsluchu uviedla, že rodinný dom, ktorý je predmetom konania, kupovala v stave bez omietok a bez zateplenia. Keď začali tento dom dokončovať, tak žalovaný im dovolil z jeho strany odizolovať dom, pretože bol v spodnej časti vlhký až pod základovú dosku. Tieto izolácie vykonala firma podrezaním domu po celom obvode rodinného domu. Na základe takéhoto odizolovania potom začali dokončovať dom zateplením. Vrchná časť domu sa pristavovala z tvárnic, urobili sedlovú strechu a vrch domu pripravili tak, že v rámci zateplenia tu môže ísť rovno polystyrén. Čo sa týka spodnej časti domu zo strany žalovaného, tak táto sa musí obíť až po tehlu, pretože omietka na dome sa rozpadáva. Následne by sa tu mal dom zatepliť. Tieto práce bude opäť robiť firma. V rámci interiéru domu zo strany obývačky neustále vlhne a sú tam plesne. Za obývačkou nasleduje technická miestnosť, za tým sa nachádza toaleta a kúpeľňa. Na konci tejto časti domu sa nachádza detská izba, kde až z troch strán sú múry. Je preto najchladnejšia a rozdiel v tejto izbe v teplote oproti teplote v ostatných izbách bol až 7-8 stupňov. Preto len časť, a teda stenu tejto detskej izby zo strany žalovaného zateplili 8 centimetrovou minerálnou vatou a túto prekryli sadrokartónom. Zatepliť rodinný dom zo strany žalovaného je absolútne nevyhnutné tak, aby celé zateplenie domu splnilo účel a dom dostal kompletný kabát. Tým by celá spodná časť domu bola kompletne funkčná. Vrchnú časť domu nemôže žalobkyňa používať, pretože bez zateplenia nie je možné dokončiť tieto priestory z vnútra tak, aby boli obývateľné. V dome žijú dve mal. deti, jedno je školopovinné a jedno má 4 roky. Syn I. T.ije s rodičmi v spálni a druhú izbu má dcéra T. T., ktorá má 19 rokov. Tretia dcéra P. so žalobkyňou nebýva. Zateplenie by nezasiahlo pozemok žalovaného. Rekonštrukciu domu začali tým, že pred podrezaním domu museli od domu odtrhnúť drevo a rôzny odpad, ktoré mal žalovaný naskladaný na dome žalobkyne. Kľúč od brány do dvora žalovaného na uskutočnenie podrezania domu jej žalovaný dal do schránky až v deň, kedy mala žalobkyňa dohodnuté s firmou podrezanie domu a jeho zaizolovanie. Celý dom následne zateplili z troch strán, pričom sa malo pokračovať so zateplením aj zo štvrtej strany domu a to zo strany pozemku žalovaného, k čomu však nedošlo. Časti domu, kde končí zateplenie sú od dažďa a vetra narušené a nepriliehajú k sebe. Žalobkyňa

tak vznikla aj škoda, pretože mal zakúpenú farbu a materiál na zateplenie celého domu, pričom nepoužitá časť tohto materiálu sa znehodnotila. Na strane domu od žalovaného tak má žalobkyňa v dome pleseň a vlhkosť a jej deti vyrastajú v takomto prostredí. Žalobkyňa nemá kde ísť bývať, pretože tento dom dostala v rámci vyporiadania jej BSM s manželom. V dome býva v nedôstojných podmienkach.

13. Žalovaný v 1. rade vo výpovedi uviedol, že žalobkyňa si trikrát poškodila svoj dom a to jedenkrát, keď z vonku viedla elektrické vedenie po obvodovom múre domu z jeho strany z miestnosti do miestnosti, druhýkrát si ho poškodila, keď podrezala predmetný dom, pričom podľa jeho názoru podrezanie bolo vykonané neodborne, keď čierna fólia, ktorá tam je, mala byť prilepená k boku domu a je padnutá a tým pádom jej pri daždi zateká do domu. Časť čiernej fólie je zrejme odpadnutá aj vplyvom slnečného žiarenia. Tretíkrát si poškodila dom tým, že v rámci rekonštrukcie strechy zmenila tvar strechy a vytvorila stavebné priestory bez stavebného povolenia. Poukázal na stanovisko mesta Malacky, ktoré doložil do spisu.

14. Z ohliadky rodinného domu žalobkyne súd zistil, v rodinnom dome je detská izba, ktorá je zo strany pozemku žalovaného zateplená 8 cm minerálnou vatou, ktorá bola vložená do železnej konštrukcie, na ktorej je sadrokartón. Vo vrchnej časti tohto sadrokartónu a v spodnej časti sú vo vzdialenosti cca 75 cm umiestnené vetracie otvory o priemere 5cm, ktoré zabezpečujú odvetrávanie minerálnej vaty. V pravom rohu vidieť spoj tohto zateplenia s priečkou. V kúte spodnej časti medzi zateplenou stenou a priečkou sú viditeľné stopy po vlhkosti a skriňa, ktorá je v tomto rohu umiestnená, má stopy po vlhkosti a plesni. Po obvode zadnej steny domu zo strany žalovaného nasleduje kúpeľňa, kde jasne vidieť premokanie v spoji medzi stenou a oknom, pričom vidieť, že toto moknutie je opravované rôznymi stierkami. V strope kúpeľne sa nachádza otvor pre teplovzdušné zariadenie, ktorým vchádza teplo do kúpeľne a ktorým žalobkyňa vykuruje kúpeľňu a kde jednoznačne vzniká kondenzácia v sadrokartónovom strope, kde je otvor umiestnený. Celá horná časť v okruhu pol metra od vyhrievajúceho otvoru vykazuje znaky opráv a náterov. Na zadnej stene je umiestnené odvetrávacie okno, kde jasne badať kondenzáciu (zrážanie pár, vody) vo vrchnej časti okna, ktorý taktiež vykazuje znaky opráv. Kondenzácia je zrejme aj v hornej časti okna vo WC a taktiež vidieť znaky opráv a zatierania tejto časti. Ďalej nasleduje v dome špajza s časťou priestoru, kde je umiestnené vykurovacie teleso, pričom v tejto časti domu neprichádza do úvahy vnútorné zateplenie, keďže celá miestnosť má šírku 104 cm, vývod z plynového kotla do komína je vo vzdialenosti 10 cm od zadnej steny, o ktorú ide v rámci predmetu sporu a v tomto priestore sa nachádza ešte funkčná napojená práčka, ktorá by sa po prípadnom zateplení v priestore nedala umiestniť. V tejto miestnosti sa na zadnej stene od žalovaného kondenzácia nenachádza. Za touto miestnosťou zadnú stranu tvorí posledná obývací miestnosť, ktorá je natretá protiplesňovou farbou. Nábytok - gaučová sedacia súprava je umiestnená cca 20 cm od steny, pričom v spodnej časti viditeľne badať stopy po plesni. V spodnej časti je vidieť jasné ukončenie podrezávania domu a zaizolovania domu z vnútra. Bola vykonaná aj obhliadka podkrovia. Vrchná časť podkrovia v štíte je uzavretá doskami, kde v streche je škridla pokrytá parozábranovou fóliou. Na západnej stene sa nachádza odvetranie kotla, ktorý po tejto strane ide až nad strechu o meter ďalej na tejto západnej stene je vyvedený odpad pre budúce WC. Strecha nie je zateplená a podkrovie nie je stavebne ukončené. Nezateplená západná stena rodinného domu je na prízemí pokrytá pôvodnou vápenno-cementovou omietkou, ktorá je schátralá, navlhnutá a do výšky jedného metra nad zemou opadaná. V spodnej časti vidieť nopovú fóliu, ktorá je položená v zemi do hĺbky cca 20 cm a nad zemou je cca do 30cm a ktorá tam bola umiestnená v rámci podrezávania domu na odizolovanie domu. Osadené okná na kúpeľni a WC sú neomietnuté bez špaliet a je vidieť zoschnutú pur penu, ktorou boli osadené do otvorov. V úrovni špajze a kotolne, resp. miestnosti, kde je umiestnený vyhrievací plynový kotol, je z vonkajšej strany v stene zasekaný elektrický kábel na 380 voltov a je vedený z rozvodnej elektrickej skrinky na dome žalobkyne a privedený touto časťou do kuchyne na používanie elektrickej rúry a varnej dosky. Vrchná časť t. j. podkrovie, je postavené z pórobetónových tvárnic, ktoré nie sú ničím pokryté ani zateplené.

15. Z odborného vyjadrenia znalkyne N. č. 67/2018 vyplýva, že cieľom zateplenia budov je výrazne znížiť spotrebu energie na vykurovanie objektu. Zateplená fasáda zamedzí tepelným stratám, teda úniku tepla cez obvodový plášť domu. Súčasné trendy v stavebníctve kladú teda dôraz na čoraz dokonalejšie zaizolovanie vonkajšieho plášťa. Pod tým rozumieme, že tepelne sa izolujú strechy, podlahy najnižšieho podlažia, obvodové steny a výplne otvorov. Zateplenie predstavuje nielen tepelný štít budovy, ale zároveň chráni aj jej nosné konštrukcie, keďže výrazne

obmedzí vplyvy teplotných zmien na konštrukciu objektu, má pozitívny vplyv na jeho statiku a zároveň chráni konštrukciu pred poveternosťnými vplyvmi.

Najpoužívanejším systémom zatepľovania je kontaktný systém, pomocou ktorého možno vytvoriť súvislé zateplenie bez vzniku tepelných mostov. Zateplenie budovy je možné realizovať ako vonkajšie a vnútorné zateplenie. Vonkajšie zateplenie budovy kontaktným systémom patrí k najčastejším spôsobom zateplenia. Tento systém je celistvý po celej ploche fasády, vďaka čomu dochádza k eliminácii tepelných mostov a zároveň ochrane objektu pred teplotnými výkyvmi vnútorného prostredia - v zime nedochádza k premŕzaniu konštrukcie, v lete sa naopak neprehrieva. Systém súčasne umožňuje zachovať tepelnoakumulačné schopnosti muriva, čo výrazne prispieva k zaisteniu tepelnej pohody. Ako tepelná izolácia sa používajú dosky z tvrdenej minerálnej vlny alebo penový polystyrén. Kontaktný systém zateplenia vnútri objektu nájde uplatnenie predovšetkým na miestach, kde nie je možné zatepliť budovy zvonka, napríklad v prípade pamiatkovo chránených budov. Hlavnou nevýhodou systému je najmä horší priebeh (tok) teplôt v konštrukcii, čo má za následok zníženie teplotnej stability miestnosti - teplota v miestnosti po zapnutí vykurovania rýchlo dosiahne požadovanú hodnotu, po jeho vypnutí však povrchová teplota stien rýchlo klesá, a teda nie je využiteľná ich akumulačná schopnosť. Ďalším nedostatkom sú aj tepelné mosty spôsobené prerušením izolácie vodorovnou konštrukciou. Vzniku tepelných mostov sa však dá čiastočne predísť pridaním izolácie aj na strop a do podlahy. Zateplenie zo strany interiéru navyše nerieši problém premŕzania a striedania teplôt v nosnom murive. Je zrejmé, že rodinný dom žalobkyne je zateplený kontaktným zateplovacím systémom z jeho troch strán, zateplená nie je západná stena susediaca s parc. č. XXXX. Zateplenie bolo realizované v roku 2012. Pôvodná stavba rodinného domu je z 50-tych rokov, vybudovaná je z klasických materiálov, tehlového muriva. V prízemí sa na nezateplenej stene nachádza pôvodná, vápennocementová omietka, ktorá v soklovej časti opadáva. Na pôvodnú stavbu bolo nadstavené podkrovie, ktoré plánuje vlastník zobrať. Podkrovie je postavené z pórobetónových tvárnic, pričom zo západnej strany taktiež nie je štítová stena zateplená. Na zateplenie troch strán rodinného domu bol použitý fasádny polystyrén hrúbky 80 mm, na ktorý bola aplikovaná tenkovrstvová omietka a v časti obklad. Zateplené steny rodinného domu majú iné tepelnoizolačné vlastnosti ako nezateplená stena. Tepelný odpor konštrukcie zateplených obvodových konštrukcií je vyšší, pretože výsledná hodnota je súčtom tepelných odporov vrstiev, z ktorých sa konštrukcia skladá (murivo + zateplovací systém). Je zrejmé, že v časti, kde nie je rodinný dom zateplený, neplní už vyhotovené zateplenie žiadnu funkciu. Nezateplenou obvodovou stenou sú ovplyvnené takmer všetky miestnosti v dome, ktorými sú obývací izba, kuchyňa, kúpeľňa, WC a ďalšia izba. V obývacej izbe je na stene vidieť zavlhnutie steny, ktoré vzniklo pravdepodobne kondenzom vodnej pary na nezateplenej stavebnej konštrukcii. Rodinný dom bol dodatočne zaizolovaný proti zemej vlhkosti (bol podrezaný a základové konštrukcie boli opatrené novou hydroizoláciou), teda zavlhnutie steny nevzniklo vzliňaním vlhkosti v dôsledku porušenej hydroizotácie základov. Znalkyňa odporučila vyhotoviť vonkajšie zateplenie západnej steny rodinného domu kontaktným zateplovacím systémom tak, ako je vyhotovené na ostatných obvodových stenách. Podľa predloženého zamerania stavby a jej osadenia na pozemku parc. č. 4857/1 je zrejmé, že zateplenie o hrúbke 80 mm nebude zasahovať do cudzieho pozemku, pretože rodinný dom je osadený 13 -14 cm od hranice pozemku. Neodporučila zateplenie západnej steny z vnútornej strany, pretože v tom prípade je možné očakávať vznik tepelných mostov hlavne v styku obvodových stien s priečkami, kde bude izolačná vrstva prerušená. Tepelný most vznikne aj v rohoch v styku obvodových stien, pretože tu nebude kontinuálne pokračovať už vyhotovené vonkajšie zateplenie, vznikne tu nepriaznivý detail s prestupom cez obvodovú stenu, ktorá nebude v časti zateplená. Ďalší tepelný most vznikne na styku zvislej obvodovej konštrukcie a vodorovných konštrukcií stropu a základov, kde taktiež bude tepelná izolácia chýbať. Dôsledkom tepelného mostu je vlhnutie častí stavebných konštrukcií a vznik plesní v interiéri budovy. Ďalšou nevýhodou vnútorného zateplenia domu je veľká náročnosť stavebných úprav, ktoré by musel vlastník domu realizovať v súvislosti so zateplením domu z vnútornej strany. V miestnostiach, kde by sa malo vnútorné zateplenie realizovať sa nachádza aj kúpeľňa a WC, ktoré by bolo potrebné prebudovať, odstrániť obklady stien, premiestniť zariadenie predmety (WC, vaňu). Faktom je, že tepelný odpor konštrukcie je súčtom tepelných odporov jednotlivých vrstiev stavebnej konštrukcie, teda tepelný odpor pri vonkajšom a vnútornom zateplení rovnakou hrúbkou tepelného izolantu bude rovnaký, avšak každá konštrukcia má okrem tepelnej izolácie spĺňať aj iné požiadavky (má akumulovať teplo, nemá v nej kondenzovať vodná para a pod.), ktoré už závisia od poradie vrstiev v konštrukcii. Vnútorné zateplenie budovy je riešením u novostavieb, kde je možné prispôbiť tomuto riešeniu už hrubú stavbu, napr. riešenie napojenia vnútorných priečok na obvodové múry. Pri vnútornom zateplení je potrebné dôsledne zatepliť nielen steny, ale aj strop a podlahy, aby sa dovnútra nedostal chlad cez "studené" konštrukcie. V danom prípade by sa jednalo o technologicky náročné riešenie vyžadujúce prakticky celkovú rekonštrukciu objektu.

16. Zo znaleckého posudku č. 12/2018 znalca J.. súd zistil, že znalec vyhotovil znalecký posudok pre žalovaného, v ktorom mal posúdiť možnosť zateplenia zadnej steny rodinného domu žalobkyne z interiérovej strany (zo strany pozemku žalovaného). V znaleckom posudku sa uvádza, že rodinný dom je zateplený kontaktným zateplovacím systémom z troch strán domu, kde tepelné izolačné jadro je s polystyrénu hrúbky 80 mm. S obvodovou stenou susediacou s pozemkom žalovaného možno konštatovať vážne tepelnotechnické problémy, ktoré sa prejavili hlavne výskytom vlhkosti v rohoch a kútoch pri podlahe, za skriňami a pohovkou, pričom príčinou je nedodržanie kritérií rizika vzniku plesní podľa U.. j. na žiadnom povrchu analyzovanej steny nesmie poklesnúť povrchová teplota pod kritickú povrchovú teplotu na vznik plesní. Povrchovú teplotu steny možno zvýšiť zvýšením jej tepelného odporu, čo je možné realizáciou kontaktného zateplovacieho systému. Tepelnú izoláciu možno umiestniť z exteriérovej resp. interiérovej strany. Bežne sa realizuje osadenie tepelného izolantu z exteriérovej strany. Z interiéru sa zatepluje hlavne vtedy, ak umiestneniu izolácie z exteriéru bránia objektívne skutočnosti. V ďalšom v znaleckom posudku znalec uvádza analýzu možnosti zateplenia steny z interiéru z hľadiska vhodnosti podľa kritérií vyplývajúcich s U. pre interiérové zateplenie. Z analýzy detailov obvodovej steny pri kúte steny s pôvodným zateplením a s dodatočným zateplením, z analýzy detailov styku obvodovej steny s vnútornou nosnou stenou a styku obvodovej steny pri podlahe na teréne a pri strope znalec uvádza, že tieto detaily vy kritériám zhora uvedenej STN t. j. je možné navrhnuť interiérové zateplenie rodinného domu z jeho zadnej strany (zo strany pozemku žalovaného).

17. Z výsluchu znalca J.. súd zistil, že bežné a jednoznačné je zateplovanie rodinných domov z vonku, pričom je to účelné aj z hľadiska energetického, hygienického. V znaleckom posudku mal zodpovedať len otázku, či je možné zateplenie jednej strany rodinného domu vnútorne. Skonštatoval, že predmetný rodinný dom je potrebné zatepliť zo zadnej strany od pozemku žalovaného. Z interiérovej strany sa zatepluje vtedy, ak umiestnenie izolácie z exteriéru bráni nejaká objektívna skutočnosť. Technicky znalec nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by bránili vonkajšiemu zatepleniu a je možné túto stranu domu zatepliť zvonku. Uviedol, že odborne je zateplenie rodinného domu najvýhodnejšie v rovnakej metodike, to znamená, pokiaľ bol dom zateplený z exteriéru po troch stranách domu, je technicky optimálnejšie, aby bol dom zateplený z exteriéru aj na tejto strane. Zateplenie z vnútornej strany má vplyv na budovu, ktorá sa zatepluje a to že sa znižuje podlahová plocha, v interiéri vznikajú isté hrany, ktoré by nemuseli vyhovovať vlastníkovi z hľadiska estetického a problém to spôsobuje aj v tom, že sa musia najskôr odstrániť už existujúce časti interiéru a po zateplení sa opätovne musia vykonať nové spracovanie interiéru do pôvodného stavu. V kúpeľni a WC by sa museli vybiť obklady a odstrániť všetky veci až po omietku a na to by sa vykonalo vnútorné zateplenie a potom by sa opäť nanovo museli osadiť veci, dlažby a obklady + zariadenie. Z energetického hľadiska je jedno, na ktorú stranu sa umiestňuje tepelná izolácia, problém však môže nastať z vlhkostného hľadiska, pretože to môže mať vplyv na zhoršenie konštrukcie stavby. Z hľadiska vlhkostného vplyvu v znaleckom posudku hovoril o takom interiérovom zateplení, ktoré by nemalo mať dôsledok vzniku nejakého vlhkostného zhoršenia konštrukcie. Pokiaľ táto štvrtá stena bude zateplená zvnútra, môže to viesť k zníženiu jej akumulácie schopnosti. Čo sa týka otázky, či je potrebné na tejto zadnej strane domu vykonať aj vonkajšie povrchové úpravy znalec uviedol, že bude potrebné vykonať povrchovú úpravu a to z hľadiska klimatických vplyvov na túto časť steny, keďže poveternostné vplyvy majú vplyv na stav tejto steny, ako vietor a dážď, ale aj slnečné žiarenie. Pri interiérovom zateplení v kombinácii s vonkajším zateplením, môžu vznikáť tepelné mosty a to v rohoch. V znaleckom posudku znalec navrhol a posúdil riešenie zateplenia tohto rodinného domu interiérovým tak, aby tento teplotný most nevznikol a navrhol riešenie tak, že v bočných izbách, na tejto strane steny, kde je zateplenie z bočných strán je potrebné vnútornú izoláciu napojiť aj na zateplenú časť steny zvnútra, a to v dĺžke až 1 meter. Čo sa týka vnútorných izieb, ktoré nie sú zateplené vonkajším zateplením, by bolo potrebné zatepliť zvnútra aj bočné strany týchto stien, pričom dĺžka tohto zateplenia je vypočítaná na 60 cm. Z hľadiska vzniku tepelných mostov v rámci podlahy dospel znalec k záveru, že smerom k podlahe by musela ísť tepelná izolácia až do úrovne hydroizolácie podlahy, t. j. cca 10 cm, pri hrúbke tepelnej izolácie a musela by predstavovať pevnú časť napojenia tepelnej izolácie, to znamená, že pokiaľ by tepelná izolácia bola z vaty, tak táto spodná časť by musela byť z pevného materiálu, napr. z tvrdého polystyrénu, pričom ide o istú komplikáciu tejto vnútornej tepelnej izolácie. Z hľadiska izolácie obvodovej steny pri strope s povalou vychádzal z údajov žalobkyne, že vo všetkých izbách má stropy zateplené nejakou izoláciou, ktorá je zavesená na sadrokartónovom podklade a v takom prípade by stačilo zatepliť vnútornú stranu v týchto miestach len po tomto zateplení strop. Z hľadiska technologickej náročnosti vnútorného zateplenia si toto vyžaduje technologicky náročnejší postup realizácie, pretože je jednoduchšie pri vonkajšom zateplení zatepliť rovné plochy z vonku. Systém vnútorného zateplenia je komplikovanejší a fakticky pri výstavbe rodinných domov sa nestretol s tým, že by niekto v dome

realizoval systém zateplenia vnútorný. Vyplýva to jednak z náročnosti takéhoto zateplenia, kde treba jednotlivito posudzovať každý tepelný most, ktorý by tu mohol vzniknúť, čo pri vonkajšom zateplení nie je potrebné riešiť. V danom prípade je vhodnejšie exteriérové zateplenie, ako interiérové. Z hľadiska energetického sú v podstate rovnaké. Z hľadiska hygienického je zateplenie interiérové technologicky náročnejšie na dosiahnutie rovnakých kritérií, ako pri vonkajšom zateplení. Z hľadiska akumulácie tepla pri dlhodobom časovom užívaní nehnuteľnosti je taktiež vhodnejšie vonkajšie zateplenie a taktiež z hľadiska vzniku tepelných mostov je interiérové zateplenie technicky komplikovanejšie či z hľadiska prácnosti a použitej technológie.

18. Z hľadiska námietky žalovaného, že rodinný dom po zateplení z vonkajšej zadnej strany rodinného domu žalobkyne zo strany pozemku žalovaného bude presahovať na pozemok žalovaného, žalovaný do spisu prípadné odborné vyjadrenie znalca k presahu rodinného domu žalobkyne na pozemok žalovaného nedoložil.

19. Podľa § 127 ods. 3 Občianskeho zákonníka vlastníci susediacich pozemkov sú povinní umožniť na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere vstup na svoje pozemky, prípadne na stavby na nich stojace, pokiaľ to nevyhnutne vyžaduje údržba a obhospodarovanie susediacich pozemkov a stavieb. Ak tým vznikne škoda na pozemku alebo na stavbe, je ten, kto škodu spôsobil, povinný ju nahradiť; tejto zodpovednosti sa nemôže zbaviť.

20. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala, aby jej bol v súlade s § 127 ods. 3 Občianskeho zákonníka umožnený vstup na susedný pozemok vo vlastníctve žalovaného v 1. rade a to v nevyhnutnej miere a na nevyhnutnú dobu za účelom vykonania nevyhnutnej údržby svojho rodinného domu. Žalobkyňa svoj rodinný dom zateplila z troch strán, pričom štvrtá zadná (západná) stena domu je prístupná iba z pozemku parc. č. XXXX, ktorú vlastní žalovaný v 1. rade a ktorý jej túto vonkajšiu stenu domu zatepliť neumožnil, pretože jej neumožnil vstup na pozemok žalovaného v 1. rade. Žalovaný v 1. rade síce v konaní namietal, že stena rodinného domu žalobkyne je na hranici pozemku žalovaného v 1. rade a zateplením by rodinný dom žalobkyne presiahol hranicu jeho pozemku, avšak svoje tvrdenie ničím neosvedčil a súdu prípadné odborné vyjadrenie znalca resp. znalecký posudok k hranici pozemkov súdu nepredložil. Súd potom vychádzal z geometrických náčrtov geodetov Y. L. aj G.O., ktoré si strany sporu zabezpečili, kde obe merania geodetov potvrdili, že dom žalobkyne nepresahuje na pozemok žalovaného v 1. rade a odchýlky namerané oboma geodetmi smerujú dovnútra pozemku žalobkyne a sú v rozmedzí zákonnej odchýlky súradnicových rozdielov deltap (0,24 m) tak, ako to definuje § 56 ods. vyhlášky č. 461/2009 Z.z. Z uvedeného vyplýva, že ak by žalobkyňa zateplila svoj dom polystyrénom a fasádou o hrúbke 10 cm, stena rodinného domu žalobkyne zo strany pozemku žalovaného v 1. rade, bude stále na hranici pozemku žalobkyne a nebude zasahovať do pozemku žalovaného v 1. rade.

21. Spornou otázkou v konaní zostala otázka, či žalobkyňa v konaní preukázala, že jej dom je potrebné zatepliť zvonka, a teda spôsobom, ktorý žalobkyňa preferuje, keďže v rodinnom dome už zateplila jednu izbu (detskú izbu) zvnútra. Súd pri odpovedi na túto otázku vychádzal jednak z odborného vyjadrenia znalkyne N. zo znaleckého posudku č. 12/2018 znalca J. a z jeho výpovede.

Zo znaleckého posudku znalca J. vyplýva, že zateplenie rodinného domu z interiérovej strany zadnej (západnej strany) steny domu zo strany pozemku žalovaného v 1. rade je možné. Obaja znalci sa však zhodli na tom, že vonkajšie zateplenie budovy kontaktným systémom patrí k najčastejším a jednoznačným spôsobom zateplenia, pričom je to účelné aj z hľadiska energetického, hygienického. Z interiérovej strany sa zatepluje vtedy, ak umiestnenie izolácie z exteriéru bráni nejaká objektívna skutočnosť. Obaja znalci skonštatovali, že predmetný rodinný dom žalobkyne je potrebné zatepliť zo zadnej strany od pozemku žalovaného. Je zrejmé, že v časti, kde nie je rodinný dom zateplený, neplní už vyhotovené zateplenie žiadnu funkciu. Nezateplenou obvodovou stenou sú ovplyvnené takmer všetky miestnosti v dome, ktorými sú obývacia izba, kuchyňa, kúpeľňa, WC a ďalšia izba, pretože v týchto miestnostiach vzniká kondenzácia vodnej pary na nezateplenej stavebnej konštrukcii, výsledkom čoho je vznik plesní. Zo znaleckého posudku N. ako i z výpovede znalca doc. Ing. Juraja Žilinského, PhD. jednoznačne vyplýva, že vyhotovenie vonkajšieho zateplenia západnej steny rodinného domu kontaktným zateplovacím systémom tak, ako je vyhotovené na ostatných obvodových stenách, je v danom prípade z hľadiska takmer všetkých odborných hľadísk najvýhodnejšie. Súd dospel k záveru, že v danom prípade je zateplenie zadnej strany domu od pozemku žalovaného v 1. rade z interiéru neefektívne a neúčelné, keďže takýto spôsob zateplenia by viedol predovšetkým k značným finančným nákladom pri jeho realizácii:

- odstránenie už existujúcej časti interiéru a po zateplení opätovné vykonanie nového spracovania interiéru do pôvodného stavu,
- napriek prípadnému interiérovému zatepleniu, by bolo nevyhnutné vykonať aj vonkajšie povrchové úpravy a to z hľadiska klimatických vplyvov na túto časť steny, keďže poveternostné vplyvy ako vietor, dážď, slnečné žiarenie by mali vplyv na stav tejto steny,
- aby nevznikli teplotné mosty v bočných izbách, na tejto strane steny, kde je vonkajšie zateplenie z bočných strán by bolo potrebné vnútornú izoláciu napojiť aj na zateplenú časť stien zvnútra a to v dĺžke až 1 meter,
- z hľadiska vnútorných izieb, ktoré nie sú zateplené vonkajším zateplením, by bolo potrebné zatepliť zvnútra aj bočné strany týchto stien, pričom dĺžka tohto zateplenia je znalcom vypočítaná na 60 cm,
- z hľadiska tepelných mostov v rámci podlahy by musela ísť tepelná izolácia až do úrovne hydroizolácie podlahy, t. j. cca 10 cm a aj to s komplikáciami z hľadiska použitých materiálov. V neposlednom rade pri interiérovom zateplení zadnej steny domu by došlo k zníženiu podlahovej plochy jednotlivých miestností a z estetického hľadiska by v interiéru vznikli isté hrany (pri navrhnutom spôsobe zateplenia J.), ktoré by nemuseli vyhovovať žalobkyni. Použitie vnútorného zateplenia zadnej strany rodinného domu tak predstavuje aj technologicky náročnejší postup realizácie takéhoto zateplenia, ktorý je komplikovanejší. Zateplením zadnej strany rodinného domu zvnútra by tak ani nespĺnilo účel, ktorého sa žalobkyňa domáha, keďže jej cieľom je údržba západnej steny domu, ktorá v spodnej časti zvetráva a celé vrchné poschodie je bez zateplenia neobývateľné. Je preto potrebné túto údržbu vykonať, pričom zateplenie, ktoré žalobkyňa zvolila je len spôsob vykonania údržby.

22. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že žaloba žalobkyne je dôvodná v plnom rozsahu. Žalobkyňa síce zateplila jednu stranu detskej izby z interiéru, avšak len z nevyhnutných dôvodov, pretože v tejto izbe, kde až z troch strán sú múry bol teplotný rozdiel oproti teplote v ostatných izbách až 7-8 stupňov a v tejto izbe spávalo jej maloleté dieťa. Aj napriek takémuto zatepleniu v kúte spodnej časti medzi zateplenou stenou a priečkou sú viditeľné stopy po vlhkosti a plesni. V konaní mal súd preukázané, že rodinný dom po zateplení troch strán domu je nevyhnutné zatepliť aj zo zadnej štvrtej strany domu tak, aby rodinný dom bol kompletne zateplený a zateplenie splnilo svoju funkciu a zamedzilo sa tepelným stratám, teda úniku tepla cez obvodový plášť domu a zároveň tak bola vykonaná údržba domu aj na západnej stene rodinného domu. Súd mal za to, že žalobkyňa v konaní preukázala skutočnosť, že zateplenie rodinného domu je v danom prípade najefektívnejšie a najvhodnejšie z exteriéru t. j. z vonkajšej štvrtej časti domu s prihliadnutím na to, že rodinný dom žalobkyne už je zateplený z troch strán. Keďže prístup k tejto zadnej časti domu na vykonanie zateplenia má žalobkyňa len cez pozemok žalovaného v 1. rade, bolo potrebné rozhodnúť v súlade so žalobou žalobkyne o umožnení vstupu žalobkyne na pozemok žalovaného v 1. rade. Súd potom vyhovel žalobnému petitu žalobkyne, keď určil žalovanému v 1. rade povinnosť umožniť žalobkyni a ňou určeným tretím osobám na vykonanie zateplenia vstup na pozemok žalovaného v 1. rade. Zároveň určil podmienky tohto vstupu a užívania pozemku žalovaného v 1. rade, keď určil nevyhnutnú dobu na vykonanie údržby dobu -vonkajšieho zateplenia a to 14 dní, ktorú súd považoval za primeranú, určil materiál, ktorý sa na zateplenie použije a to zateplňovací systém (polystyrén) o hrúbke 80 mm, ktorý spolu s omietkou nesmie presiahnuť 10 cm a určil rozsah záberu pozemku žalovaného v 1. rade a to 4 m od hranice pozemkov strán sporu po celej dĺžke domu.

23. Aj keď žalovaný v 1. rade poukazoval v konaní na skutočnosť, že žalobkyňa pri rekonštrukcii domu zmenila tvar strechy na čo nemala stavebné povolenie, súd sa týmito skutočnosťami v konaní nezaoberal a považoval ich pre rozhodnutie vo veci za irelevantné, keďže mal preukázané, že žalobkyňa mala súhlasné stanovisko mesta Malacky na zateplením jej rodinného domu.

24. Podľa § 256 ods. 1 C. s. p. ak strana procesne zavinila zastavenie konania, sú prizná náhradu trov konania protistrane.

25. Podľa § 257 C. s. p. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

26. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. V prejednávanej veci bola plne úspešná žalobkyňa a vzniklo jej právo na náhradu trov konania. Súd potom priznal žalobkyni plnú náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Proti žalovanej v 2. rade zobrala žalobkyňa žalobu späť, keďže žalovaná v 2. rade stratila pasívnu legitímáciu v spore. V danom prípade nemožno žalobkyni pripísať skutočnosť, že zavinila zastavenie konania proti žalovanej v 2. rade. Súd túto skutočnosť zobral ako dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanej v 2. rade.

27. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).